

Descripció del Fons Mas Buscas

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

Codi de referència	CAT AMGr 12 57
Nivell de descripció	Fons
Títol	Mas Buscas
Dates	1560-1814
Volum i suport	0,3 m. paper

ÀREA DE CONTEXT

Nom dels productors	Famílies Buscas – Figaró – Paxau - Bas i Ramissa.
Història dels productors	<p>La Família Buscas, pagesos de Corró d'Avall, posseïdors del Mas Buscas, segons els documents des de 1560, per mort dels hereus designats en els testaments, passa a ser hereva Maria Paxau Figaró, que ja no vivia al Mas Buscas, si no a Barcelona. El patrimoni passarà als successors amb el cognom, primer Figaró (o Figueró) i després Paxau (o Peixau).</p> <p>Els Paxau, eren assaonadors i comerciants, i aniran adquirint altres propietats. L'última hereva dels Paxau de la que tenim notícia és Theresa Bas Blancafort i Paxau, però qui realment gestionà el patrimoni és el seu espòs, Narcís Bas.</p> <p>Hem elaborat l'arbre genealògic per tal de facilitar la comprensió del documents.</p>
Història arxivística	<p>Aquest lligall de documents, estaven completament desendreçat, però, contenia 4 capetes que, originalment, deuriem agrupar tipologies de documents referits al Mas Buscas: Establiments, capítols matrimonials, testaments i concòrdies. Creiem que aquesta organització, és de Narcís Bas i contemporània als plets del Mas Buscas,</p>
Dades sobre l'ingrés	<p>Lligall titulat "Documents notariais" comprat pel Museu de Granollers el març de 2005, a la casa de Subhastes Arce, per un import de 150 euros. El 26 de juliol de 2012, ingressa per transferència a l'Arxiu Municipal amb el núm. 6/2012.</p>

ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

Abast i contingut	<p>És un conjunt de documentació del patrimoni i activitats econòmiques de la família Buscas (o Boscas o Buscás), després Figaró (o Figueró), després Paxau (o Pexau o Paixau) i finalment Bas.</p>
-------------------	---

Altra branca de la família Buscas tenen el cognom Ramissa
La propietat més arrelada al cognom Buscas, és l'heretat o Mas

Buscas (o Boscas o Buscás), situada a Corro d'Avall, a Les Franqueses del Vallès, documentada des de 1560 fins 1814.

L'any 1736, els curadors dels hereus del Mas Buscas, designen com hereva a Maria Figaró, (de casada Maria Paxau Figaró), que vivia a Barcelona.

L'espòs de Maria Paxau Figaró, Joseph Paxau era assaonadori tant ell com el seu fill, Miquel Paxau i Figaró, com la seva jove, Raymunda Paxau i Cortell, realitzen activitats comercials, i adquireixen altres propietats:

-unes cases situades als carrers Les Voltes d'en Coromines i de la Boira, de Barcelona,

-altres cases situades als carrers d'en Cirer i d'en Llibre, tots a Barcelona,

-peça de terra i mina d'aigua situades a Teià .

-peça de terra situada entre Teià i Premià.

També hi ha documents fruit de les activitats mercantils dels Paxau i de Narcís Bas.

La neta de Raymunda Paxau Cortell, Theresa Blancafort i Paxau, hereva del patrimoni, apareix sempre representada pel seu espòs Narcís Bas.

Amb Narcís i Theresa Bas, acaba la documentació patrimonial. L'última data és l'any 1814.

També cal esmentar una altra família, que apareix en els documents que són els Sanpere (o Sant Pere), que durant diverses generacions foren els emfiteutes de les terres del Mas Buscas, i estan plenament compromesos en els plets, que inicialment foren contra ells.

Una branca llunyana dels Buscas, que agafarà el cognom Ramissa, també està present en la història del patrimoni del Mas Buscas. L'últim representant d'aquesta línia successòria, és Jaume Ramissa i Serra, bracer de Granollers, que juntament amb Manuel Roura i Llorell, notari de Granollers i ciutadà honorat de Barcelona, inicien els tres plets oberts successivament reclamant la propietat del Mas Buscas.

Gran part dels document, que formen aquest fons, sembla que foren reunits a causa d'aquests plets, ja que la gran majoria de documents referits al Mas Buscas, són còpies notariales cronològicament paral·leles als plets..

Algunes de les proves documentals per defensar la propietat de Theresa Bas Blancafort i Paxau, del Mas Buscas, per part de Narcís Bas, no les trobà, no consten en aquest fons patrimonial. Això justifica la concòrdia firmada entre les parts, on Jaume Ramissa renúncia als seus drets d'heretament a canvi d'una important quantitat de diners, i paral·lelament, es regularitza la situació de l'enfiteute, Pere Sanpere. El plet queda aparcat, i en morir Manuel Roure i Cortell (donatari dels drets de heretament del

Mas Buscas pel donador Jaume Ramissa), el seu fill i esposa, realitzen pocs intents de continuar la causa.

Per comprendre el fons més fàcilment, cal començar amb la lectura dels plets sobre el Mas Buscas, i la concòrdia que donà fi al conflicte.

En el Nomenclàtor de Catalunya, hem localitzat el topònim Can Busques, que coincideix amb la localització del Mas Buscas: situat a la Sagrera de corró d'Avall, al costat del riu Carbonell.

Sistema d'organització Mantenim l'organització d'origen dels documents en quatre carpetes referides al Mas Buscas, titulades:
1/ Establiments
2/ Capítols matrimonials,
3/ Testaments i
4/ Concòrdies.

Respectant aquesta ordenació, obrim una cinquena carpeta:
5/ Documents judicials també referits al Mas Buscas.

Els altres documents sobre el patrimoni (exclòs el Mas Buscas) i activitats econòmiques de les quatre últimes generacions que consten en els documents (Joseph Paxau, Miquel Paxau i Figaró, la seva dona Raymunda Paxau i Cortell, la neta de Raymunda, Theresa Bas Blancafort i Paxau i l'espòs de la neta, Narcís Bas), els dividim:

6/ Cases del carrer "den Cirer" o Cirera aliàs "d'en Llibre", de Barcelona.

7/ Cases situades als carrers Voltes d'en Coromines, de la Bòira i Sant Ignasi, de Barcelona.

8 Peça de terra "dita Mayol den Llauradó" i mina d'aigua situades a Teià

9/ Peça de terra "dita Fossas", situada entre el terme de Teià i el de Premià.

10 Documents de l'activitat mercantil, plets, poders i testaments dels Paxau, Cortell, Bas, Pubill i Fabra

Informació sobre No s'ha realitzat cap actuació d'avaluació i tria documental.
avaluació i tria

Incrementes No es preveuen.

ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

Condicions d'accés Lliure accés.

Condicions de La reproducció de documents s'ha de dur a terme d'acord amb les
reproducció normes de l'Arxiu Municipal de Granollers.

Llengües i escriptures Llatí, català i castellà.
dels documents

Instrument de descripció En finalitzar el tractament del fons, s'han confeccionat dos instruments de descripció: la fitxa de fons i el catàleg dels documents a la base de dades *Fons i Col·leccions*. Aquesta informació també és accessible a través del web .

www.granollers.cat/arxiu

ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

Existència i localització d'originals A l'Arxiu de la Corona d'Aragó, hi ha varis plets relacionats amb aquest Fons:
A.C.A. Real Audiència. Pleitos Civiles, números : 16.956, 26.638, 28.281 i 2.386.
Podeu consultar-los al Portal Pares del MCU.

Documentació relacionada Un document que pertany al mateix lligall de "Documents Notarials", està ara a la Col·lecció de documents del nostre arxiu, perquè no veiem cap relació amb el fons patrimonial del Mas Buscas: Donació de l'heretat i legítima de Marianna Coll i Destorrent.

ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

Autoria i data(es) Descripció iniciada i finalitzada per Inés Vallès i Botey (desembre de 2012-març 2013).

Fonts La pròpia unitat de descripció.

Regles o convencions *Norma de Descripció Arxivística de Catalunya* (NODAC). Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció general d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya, 2007.